

120'

14. «Δεν περισσεύει κανείς», - Εργαστήριο συμπερίληψης για εκπαιδευτικούς

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ

Οι εκπαιδευτικοί του σχολείου συμμετέχουν σε βιωματικό εργαστήριο με άξονα την έννοια της συνεργασίας, μίας από τις κεντρικές αρχές και αξίες της Εκπαίδευσης για την Ειρήνη και της Συμπεριληπτικής Εκπαίδευσης.

ΣΤΟΧΟΙ

Στόχοι της δραστηριότητας είναι οι εκπαιδευτικοί να:

1. συνεργαστούν μεταξύ τους αιφήνοντας στην άκρη το άγχος του ανταγωνισμού και της επίτευξης της νίκης,
2. καλλιεργήσουν θετικές στάσεις και συμπεριφορές, εστιάζοντας στην αξία του «συν-παίζειν» και του «συνεργάζεσθαι»,
3. έρθουν σε επαφή και επικοινωνία,
4. επιμορφωθούν στην μέθοδο της βιωματικής μάθησης.

ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Με την ολοκλήρωση της δραστηριότητας οι εκπαιδευτικοί αναμένεται να:

1. αναγνωρίζουν την αξία της ομαδικότητας και της συνεργασίας,
2. εφευρίσκουν τρόπους να είναι δημιουργικοί/ές μέσα στα πλαίσια των ορισμένων κανόνων,
3. συνεργάζονται δημιουργικά με τους συναδέλφους τους τους ως συμπαίκτες,
4. ενδιαφέρονται περισσότερο για εφαρμογές βιωματική μάθησης στη διδασκαλία στο σχολείο.

ΑΞΙΕΣ

Απόδοση αξίας στην πολιτισμική πολυμορφία

- ⑧ Προάγει την άποψη ότι θα πρέπει πάντοτε να επιδιώκουμε την αμοιβαία κατανόηση και τον ουσιαστικό διάλογο ανάμεσα στους ανθρώπους και στις ομάδες που θεωρείται ότι «διαφέρουν» μεταξύ τους.

B

ΣΤΑΣΕΙΣ

Δεκτικότητα στην πολιτισμική ετερότητα

- ⑨ Αντιμετωπίζει θετικά το ενδεχόμενο να έχει εμπειρία άλλων.

M

Σεβασμός

- ⑩ Αντιμετωπίζει όλους τους ανθρώπους με σεβασμό ανεξαρτήτως του πολιτισμικού τους υπόβαθρου

M

Πολιτειακή συνείδηση

- ⑪ Εκφράζει προθυμία να συνεργαστεί και να δουλέψει με άλλους.

B

- ⑫ Εκφράζει προθυμία να συνεργαστεί και να δουλέψει με άλλους.

B

ΙΚΑΝΟΤΗΤΕΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

Δεξιότητες συνεργασίας
Οικοδομεί θετικές σχέσεις με άλλους ανθρώπους σε μια ομάδα.

⑬ Δεξιότητες συνεργασίας
Οικοδομεί θετικές σχέσεις με άλλους ανθρώπους σε μια ομάδα.

B

⑭ Δεξιότητες συνεργασίας
Οικοδομεί θετικές σχέσεις με άλλους ανθρώπους σε μια ομάδα.

M

⑮ Δεξιότητες συνεργασίας
Οικοδομεί θετικές σχέσεις με άλλους ανθρώπους σε μια ομάδα.

P

ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ

Γνώση και κριτική κατανόηση του κόσμου

(μεταξύ άλλων, της πολιτικής, του δικαίου, των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, της κουλτούρας, των πολιτισμών, των θρησκειών, της ιστορίας, των μέσων ενημέρωσης, των οικονομιών, του περιβάλλοντος και της βιωσιμότητας)

⑯ Γνώση και κριτική κατανόηση του κόσμου

(μεταξύ άλλων, της πολιτικής, του δικαίου, των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, της κουλτούρας, των πολιτισμών, των θρησκειών, της ιστορίας, των μέσων ενημέρωσης, των οικονομιών, του περιβάλλοντος και της βιωσιμότητας)

B

«Δεν περισσεύει κανείς»,

- Εργαστήριο συμπερίληψης για εκπαιδευτικούς

Βήματα δραστηριότητας

01

Η δράση γίνεται με πρωτοβουλία κάποιου/ας/ων εκπαιδευτικού/ών.

Η εμψύχωση του εργαστηρίου μπορεί να γίνει από κάποιον/α εκπαιδευτικό με επιμορφωτική ή άλλη σχετική με τη βιωματική μάθηση εμπειρία ή από κάποιον/α επιμορφωτή/τρια, εξωτερικό συνεργάτη/τίδα του σχολείου.

Γίνεται η ενημέρωση του συλλόγου διδασκόντων και συμφωνείται η πραγματοποίηση της δράσης. Οι ενδιαφερόμενοι/ες εκπαιδευτικοί δηλώνουν συμμετοχή.

02

Οι υπεύθυνοι/ες εκπαιδευτικοί ορίζουν την ημερομηνία/τις ημερομηνίες που θα διεξαχθεί η δράση καθώς και ο τόπος και οι χρόνοι. Εάν ο επιμορφωτής/η επιμορφώτρια είναι εξωτερικός συνεργάτης γίνεται συνεννόηση και ορίζεται ο τόπος, ο χρόνος και η διάρκεια της δράσης.

03

Πραγματοποιείται το εργαστήριο

Οι εμψυχωτές/τριες των δραστηριοτήτων μπορούν να χρησιμοποιήσουν τις παρακάτω προτεινόμενες δραστηριότητες αλλά και να τις παραλλάξουν (ανάλογα με την εμπειρία του επιμορφωτή/της επιμορφώτριας τις σχέσεις της ομάδας, την εμπειρία της ομάδας σε σχετικές δραστηριότητες κ.ά.) διατηρώντας το πνεύμα και τη δομή που διέπει το εργαστήριο.

Εισαγωγή: Τα παιχνίδια έχουν κανόνες. Έτσι μαθαίνουμε να παίζουμε. Με κανόνες. Και έχουν και ανταγωνισμό. Έτσι μαθαίνουμε να ανταγωνιζόμαστε. Άλλα μήπως κάπου στο δρόμο κάτι ξεχνάμε; Μήπως το παρακάνουμε, στον ανταγωνισμό; Στο συγκεκριμένο εργαστήριο θα ανακαλύψουμε τα κοινά μας, θα πορευούμε προς κοινούς στόχους και θα αναστοχαστούμε την εμπειρία αυτή. Ίσως καταφέρουμε έτσι να (επανα)νοηματοδοτήσουμε έννοιες όπως η συνεργασία, η κατάκτηση ενός κοινού στόχου αλλά και η λειτουργία της ομάδας με όρους συμπερίληψης.

1. Ποια χώρα είσαι;

Τα μέλη της ομάδας, όρθια, σχηματίζουν έναν κύκλο. Κάθε μέλος της ομάδας συστήνεται λέγοντας μια χώρα που αρχίζει από το αρχικό του ονόματός του/της (η ομάδα και ο/η εμψυχωτής/τρια βοηθούν εάν δεν βρίσκει κάποιος κάποια χώρα). Στη συνέχεια, αφού όλοι έχουν πια το όνομα μιας χώρας, ένα μέλος της ομάδας λέει το όνομα μιας από τις χώρες κάποιου απέναντι και αλλάζουν θέσεις μεταξύ τους.

Στόχος της άσκησης: Να «σπάσει ο πάγος», να απενοχοποιηθεί η έννοια του σωστού και του λάθους.

120°

«Δεν περισσεύει κανείς»,

- Εργαστήριο συμπερίληψης για εκπαιδευτικούς

Βήματα δραστηριότητας

03

2. Να αλλάξει θέση όποιος/α/ο

Τα μέλη της ομάδας, όρθια, σχηματίζουν έναν κύκλο. Ένας/Μία μπαίνει στο κέντρο του κύκλου. Ξεκινάει μια πρόταση με το κάλεσμα «Να αλλάξει θέση όποιος...» και συνεχίζει την πρόταση με κάτι που ισχύει για εκείνον (κάτι που μπορεί να φαίνεται στην εξωτερική εμφάνιση ή δεν φαίνεται, αλλά ισχύει). Αν αυτό που ειπώθηκε ισχύει για κάποιον στον κύκλο, πρέπει να αλλάξει θέση και να πάει σε μια άλλη θέση στον κύκλο, απ' όπου έφυγε ένας άλλος παίκτης. Καθώς οι θέσεις είναι πάντα μία λιγότερη, αυτός που μένει στο κέντρο χωρίς θέση συνεχίζει το παιχνίδι.

(Περιγραφή από το «Κι αν ήσουν εσύ;»)

Στόχος της άσκησης: να μοιραστεί η ομάδα κοινά χαρακτηριστικά και στοιχεία, να δομηθεί ένα κλίμα ασφάλειας και εμπιστοσύνης, να διασκεδάσουν, να γνωριστούν περισσότερο.

3. Ποιος είναι ο αρχηγός;

Ένα μέλος της ομάδας βγαίνει έξω/απομακρύνεται από την ομάδα και οι υπόλοιποι αποφασίζουν έναν αρχηγό. Η ομάδα πρέπει να ακολουθήσει τις κινήσεις του αρχηγού. Αυτός που είναι έξω επιστρέφει και προσπαθεί να μαντέψει ποιος είναι ο αρχηγός. Η ομάδα προσπαθεί να βρει τρόπους να μην αντιληφθεί ο «ένας» τον αρχηγό.

Στόχος της άσκησης: Να αναπτύξουν οι συμμετέχοντες/ουσες την αίσθηση της «συνενοχής», της ομαδικότητας και να εργαστούν προς έναν κοινό σκοπό.

4. 1-10

Η ομάδα σε κύκλο. Στόχος είναι να καταφέρουν να μετρήσουν από το 1 έως το 10 ως ομάδα. Ισχύουν οι εξής κανόνες:

- Δεν υπάρχει πρότερη συνεννόηση ή συνεννόηση κατά τη διάρκεια της άσκησης.
- Οι αριθμοί πρέπει να ειπωθούν με τη σειρά (1,2,3,4...)
- Κάθε αριθμός να ειπωθεί από ένα και μόνο άτομο κάθε φορά. Αν ειπωθεί από περισσότερους, τότε ξεκινάμε από την αρχή το μέτρημα.

Όταν η ομάδα το καταφέρει γίνεται μια αναστοχαστική συζήτηση εστιάζοντας στις δεξιότητες που αξιοποίησε ο καθένας/καθεμία συμμετέχοντας για να καταφέρουν το αποτέλεσμα, πώς αισθάνθηκαν κ.ά.

Στόχος της άσκησης: Να αναπτύξουν οι συμμετέχοντες/ουσες την αίσθηση της «συνενοχής», της ομαδικότητας και να εργαστούν προς έναν κοινό σκοπό.

120'

«Δεν περισσεύει κανείς»,

- Εργαστήριο συμπερίληψης για εκπαιδευτικούς

Βήματα δραστηριότητας

03

5. Τελικός αναστοχασμός - Συζήτηση

Ο/Η εμψυχωτής/τρια σε κύκλο με τους/τις συμμετέχοντες/ουσες συζητά για τις δραστηριότητες που έκαναν.

- Τι αποκόμισαν.
- Πώς ένιωσαν;
- Ποια η αξία του συναγωνισμού;
- Με ποιον τρόπο μπορούμε να τον καλλιεργήσουμε στη ζωή μας;
- Με ποιόν τρόπο μπορούμε να τον καλλιεργήσουμε στους/στις μαθητές/τριες και στο σχολείο γενικότερα;
- Ποιές οι πιθανές δυσκολίες που μπορεί να ανακύψουν;
- Πώς μπορούν να αντιμετωπιστούν οι δυσκολίες αυτές;

Στόχος άσκησης: απολογισμός, νοηματοδότηση των ασκήσεων και αναγωγή στη ζωή και στην καθημερινότητα

(Προτείνεται να ακολουθήσει η δραστηριότητα:

««Δεν περισσεύει κανείς» – Εργαστήριο συμπερίληψης για μαθητές/τριες»

Αποτίμηση/Αξιολόγηση

Αναστοχαστική συζήτηση στο τέλος του εργαστηρίου και με τον σύλλογο σχετικά με τη δράση.

Υλικά/πηγές

Ενδεικτικές πηγές για θεατροπαιδαγωγικές και άλλες δραστηριότητες για την ευαισθητοποίηση στα ανθρώπινα δικαιώματα και σε θέματα προσφύγων:

- «Κι αν ήσουν εσύ;» Θεατροπαιδαγωγικές δραστηριότητες για την ευαισθητοποίηση στα ανθρώπινα δικαιώματα και σε θέματα προσφύγων - Πανελλήνιο Δίκτυο για το Θέατρο στην Εκπαίδευση, επιμ. Νάσια Χολέβα.

http://theatroedu.gr/Portals/0/main/images/stories/files/Books/ki_an_isoun_esy_Gr/Ki_An_Hsoun_Esy_BOOK_17x24_2hEKD_Dec2021_WEB.pdf?ver=dnYxqA_rq3yp_MXVvQQTzQ%3d%3d

- «Δραστηριότητες βιωματικής μάθησης στα ανθρώπινα δικαιώματα και τα δικαιώματα των προσφύγων (6-18 ετών)» - Υπατη Αρμοστεία ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες.

https://www.unhcr.org/gr/wp-content/uploads/sites/10/2019/07/Symbiosis_project_manual_final.pdf

